

Celem niniejszego projektu stworzonego we współpracy z English Department na University of Huddersfield jest gruntowna analiza problemu tzw. literackich modeli sceptycyzmu, obecnych w filozoficznej krytyce literackiej amerykańskiego filozofa Stanleya Cavella (1926-2018). A mówiąc bardziej precyzyjnie, w ramach moich badań zamierzam zająć się aspektem pracy Cavella, nadal nie dość wyczerpująco uwzględnionym w badaniach akademickich, a mianowicie tym, w jaki sposób autor ten posługuje się pojęciami filozoficznymi w swych analizach tekstów literackich w kontekście „literackiego sceptycyzmu”.

W tym też kontekście skupię się przede wszystkim na wzajemnej relacji między filozoficznymi ideami Cavella oraz jego interpretacjami dzieł literackich. Przystudiowanie rozmaitych tekstów Cavella pozwoli na rozbudowaną rekonstrukcję literackich modeli sceptycyzmu, obecnych według samego Cavella głównie w dziełach Szekspira, któremu amerykański filozof przyznaje w swej filozofii rolę szczególną. Dlatego też kluczowym etapem mojego projektu będzie zajęcie się modelami sceptycyzmu obecnymi właśnie u tego dramaturga – w kontekście koncepcji sceptycyzmu, proponowanej przez samego Cavella w jego opus magnum, *The Claim of Reason*. To zaś otwiera kolejną perspektywę moich badań, jaką jest prowadzony przez Cavella - w kontekście sceptycyzmu - dialog z filozofią Ludwiga Wittgensteina, mającą dla Cavella kluczowe znaczenie. Jednym z podstawowych zagadnień, jakimi zamierzam się zająć w pracy, jest kwestia zasadności parafrazowania problemów, artykułowanych wedle Cavella w dziele literackim, na język i dyskurs filozoficzny, jakim Cavell posługuje się w swoich interpretacjach. Jednym z głównych aspektów moich badań będzie więc próba scharakteryzowania języka samego Cavella oraz używanej przez niego metody interpretacji tekstu, nazywanej przez niego samego „lekturą epistemologiczną” [*epistemological reading*] czy też „filozoficzną krytyką literacką” [*philosophic-literary criticism*]. Istotnym aspektem projektu będzie również analiza pewnych cech języka samego Cavella łączącego w sobie elementy dyskursu filozoficznego z językiem poetyzującym. Filozofia Cavella nie jest systemem monolitycznym, łącząc w sobie skomplikowane wątki filozoficzne i przyjmując rozmaite wielorakie formy w miarę swego stopniowego krystalizowania się i rozwoju. Badania moje obejmować będą wszystkie teksty Cavella, zarówno książki, jak i rozmaite teksty rozproszone w formie esejów i artykułów.

Ponieważ badania te z definicji będą miały charakter interdyscyplinarny, w projekcie tym zamierzam wykorzystać metodę hermeneutyczno-analityczną, pokrewną hermeneutyce w rozumieniu H.-G. Gadamera, zwłaszcza w kontekście postulowanego przez Gadamera łańcucha „egzystencja-tekst-odbiorca”. Zamierzam posłużyć się tutaj narzędziami wypracowanymi w ramach metodologii szeroko pojętej hermeneutyki dyskursu (Gadamer, Ricoeur), odnosząc metodę komparatystyczną do badań nad obecnością dyskursu filozoficznego w dziele literackim oraz obecnością tego dyskursu w interpretacji dzieła literackiego. Metodologia ta pozwoli w moim przekonaniu na wypracowanie optymalnych narzędzi badawczych niezbędnych do analizy tekstów usytuowanych na pograniczu studiów literackich/krytyki literackiej z jednej strony oraz filozofii z drugiej strony. Projekt w nieuchronny sposób będzie miał charakter interdyscyplinarny, zaś planowane w jego ramach artykuły mogą się przyczynić do wypracowania metodologii umożliwiającej obustronne zbliżenie studiów literaturoznawczych z jednej oraz filozoficznych z drugiej strony, a także do wypracowania narzędzi badawczych pozwalających na kompetentne ujmowanie i analizowanie koncepcji filozoficznych usytuowanych na pograniczu tych dwóch obszarów: literatury oraz filozofii.

Rezultatem badań będzie zaś pogłębione studium innowacyjnego, interdyscyplinarnego i intertekstualnego w swych założeniach dialogu filozofii z literaturą, jakiego egzemplifikacją jest inspirująca filozofia. Rezultaty badań zostaną opublikowane w formie artykułów na łamach naukowych czasopism międzynarodowych.